

פרשת עקב

ואהבך וברכך והרבך וגו' שגר אלפיך ועשתרות צאנך (ז, יג)

מבואר ברש"י ד'אלפיך' היינו הבהמות. ועלינו להבין איפוא מה כוונת התורה דאצל הבהמות נאמר 'שגר', ואילו אצל הצאן נאמר 'עשתרות', ומה פירושן של המילים הללו.

והנה מבואר בגמ' (בכורות ג, א) ד'שגר' היינו נפל וכן פירש"י (שמות יג, יב). 'ועשתרות' פירש רש"י על אתר דהיינו לשון חוזק.

עפ"ז נבוא לפרש את דברי הכתוב, דהנה איתא בגמ' (בכורות ב, א) דישנם בהמות שחולבות אף קודם שיולדות, ואולם רוב הבהמות אינן חולבות קודם שיולדות. ברם הרמ"א בשו"ע (יור"ד סי' שט"ז ס"ג) כתב דכ"ז בפרות אבל בצאן דרכם שחולבות אף בלא ולד.

לכך אמרה התורה 'שגר אלפיך' דאם יהיה נפל, יהא זה בבהמות כדי שלכל הפחות יצמח לך מכך טובה שיהיה לך ע"ז חלב, כיון שבלא שיהיה להם לידה רובם אינם חולבות, משא"כ 'עשתרות צאנך' כלומר שיהו חזקות ולא יפילו, כיון שמהם יהיה לך בכל מקרה חלב אף אם לא ילדו כללמהרי"ל דיסקין

מקור: מהרי"ל